

Populärvetenskaplig sammanfattning:

Kognitiv utredning genom tolk

Sverige liksom andra Nordiska och Europiska länder förväntas att stå inför ett ökat behov av kognitiv utredning, diagnos, behandling, omvårdnad och stöd till äldre utrikesfödda personer. Valfungerande kommunikation och samspel mellan patient och vårdpersonal är en viktig förutsättning för tillförlitlig utredning och diagnos. Idag görs många kognitiva utredningar av personer som inte behärskar svenska språket genom tolk. Tolkarnas kompetens är varierande och många av dem saknar adekvat utbildning för att arbeta inom sjukvården. Vårdpersonalen kan också sakna färdighet att arbeta genom tolk.

Genom att använda en vetenskaplig metod som innebär ljud- och bildupptagningar vid kognitiva utredningar genom tolk vid en specialistklinik i södra Sverige, vill vi få en fördjupad inblick i de utmaningar som förekommer och påverkar den kognitiva utredningen. I föreliggande studie analyseras tolkens, sjukvårdspersonalens och testernas roll ur ett kommunikationsperspektiv och utifrån risker för felbedömning.

Hittills erhållna resultat visar att

- tolkarna påverkar utredningen genom att de brister i tolkningen. De låter bli att tolka allt, har språksvårigheter och kan ändra i det som sägs, ändra i information och instruktioner som ges och även i de svar som patienterna ger. Detta innebär påverkan på den bedömning som vårdpersonal gör på patientens kognitiva förmåga.
- vårdpersonal saknar kunskap att använda tolk vid den kognitiva utredningen.
- screeningsinstrument som används är påverkade av faktorer som språk, kultur och utbildningsnivå.

En rättvisande utvärdering och kartläggning av personens kognitiva färdigheter samt brister är av stor betydelse för ställningstagande till diagnosen och är avgörande för planering av den personcentrerade vården och omvårdnaden samt stöd till den drabbade och dennes anhöriga. Syftet med projektet är att utifrån studiens resultat genom samverkan, kunskapshöjande insatser och stöd vid implementering av metoder öka kunskapen om kommunikation och utredning genom tolk.